

Vooradvies geur veehouderij bestemmingsplanprocedure

Aan : Gemeente Oude IJsselstreek, t.a.v. R. Liebrand
Zaaknummer : 2024EA0930
Soort procedure : omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)
Casus : woningbouwproject 'Biezenakker'
Locatie : Uift
Behandeld door : Bart Poelhuis, tel. 06-41 71 39 53
Datum : 18 juli 2024

Advies

Het onderwerp geur veehouderij vormt geen belemmering voor de aangevraagde ontwikkeling.

Inleiding

De gemeente Oude IJsselstreek heeft de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) om advies gevraagd met betrekking tot de geurhinder van naburige agrarische bedrijven rondom de beoogde projectlocatie van het woningbouwproject 'Biezenakker'. Op de projectlocatie zullen ca. 400 woningen worden gerealiseerd.

Deze ontwikkeling past niet in het vigerende omgevingsplan van de gemeente. Er is daarom een juridische procedure op basis van de Omgevingswet nodig om deze ontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente Oude IJsselstreek vraagt de ODA hiervoor onder meer om advies over het onderwerp 'geur van veehouderijen' in de omgeving van deze locatie. Onderstaand is een links een luchtfoto van de bestaande situatie weergegeven en rechts een tekening van de beoogde situatie.

Figuur 1: bestaande (L) en beoogde situatie (R).

Beoordelingskader

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden. Deze wet bundelt en moderniseert de regelgeving omtrent de fysieke leefomgeving, waaronder het bouwen van infrastructuur, milieu, waterbeheer, en ruimtelijke ordening. Het doel van de Omgevingswet is het vereenvoudigen en verbeteren van het omgevingsrecht om zo een gezonde en veilige leefomgeving te creëren.

De Omgevingswet brengt een aantal veranderingen met zich mee. Een van de belangrijkste veranderingen is de introductie van het omgevingsplan. Dit plan vervangt de bestaande bestemmingsplannen en bevat alle regels voor de fysieke leefomgeving in een bepaald gebied. Verder is er de omgevingsvergunning die verschillende bestaande vergunningen vervangt. Deze omgevingsvergunning zorgt voor een vereenvoudigd proces waarbij burgers en bedrijven maar één vergunning hoeven aan te vragen voor verschillende activiteiten.

Op het moment dat de Omgevingswet in werking is getreden heeft iedere gemeente direct een omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit tijdelijk en nieuw deel. Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit:

- (ruimtelijke) regels uit verschillende vervallen instrumenten, zoals bestemmingsplannen; en
- rijksregels over activiteiten (aangeduid als de bruidsschat).

Op basis van artikel 4.6, eerste lid onder e, van de Invoeringswet Omgevingswet, is een gemeentelijke geurverordening, op basis van de inmiddels vervallen Wet geurhinder en veehouderij wel automatisch onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. In de gemeente Oude IJsselstreek is er echter geen sprake van een gemeentelijke geurverordening.

Het nieuwe deel van het omgevingsplan is eerst nog leeg, met uitzondering van eventuele voorbereidingsbesluiten op basis van het overgangsrecht. Een gemeente kan in het nieuwe deel geurregels opnemen voor veehouderijen in het omgevingsplan.

Toetsingskader

De aangevraagde wijziging van het omgevingsplan zal gaan via de TAM-IMRO-systematiek. Het doel is om te bepalen of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

Voor de te toetsen inrichtingen geldt het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het toetsingskader van § 5.1.4.6.3. (Geur door het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf) en § 5.1.4.6.4. (Geur door andere agrarische activiteiten) van het Bkl.

Op grond van artikel 5.92. van het Bkl, alsmede de hiermee verband houdende jurisprudentie, dient ook rekening te worden gehouden met de cumulatie van geur van agrarische bedrijven.

Belangenafweging

Het bevoegd gezag moet in de ruimtelijke ordening rekening houden met de geurwetgeving vanwege de zogenoemde 'omgekeerde werking'. Bij het voorbereiden en opstellen van een ruimtelijk plan is het dan ook van belang om de volgende de volgende conflicterende belangen te met elkaar in evenwicht te brengen:

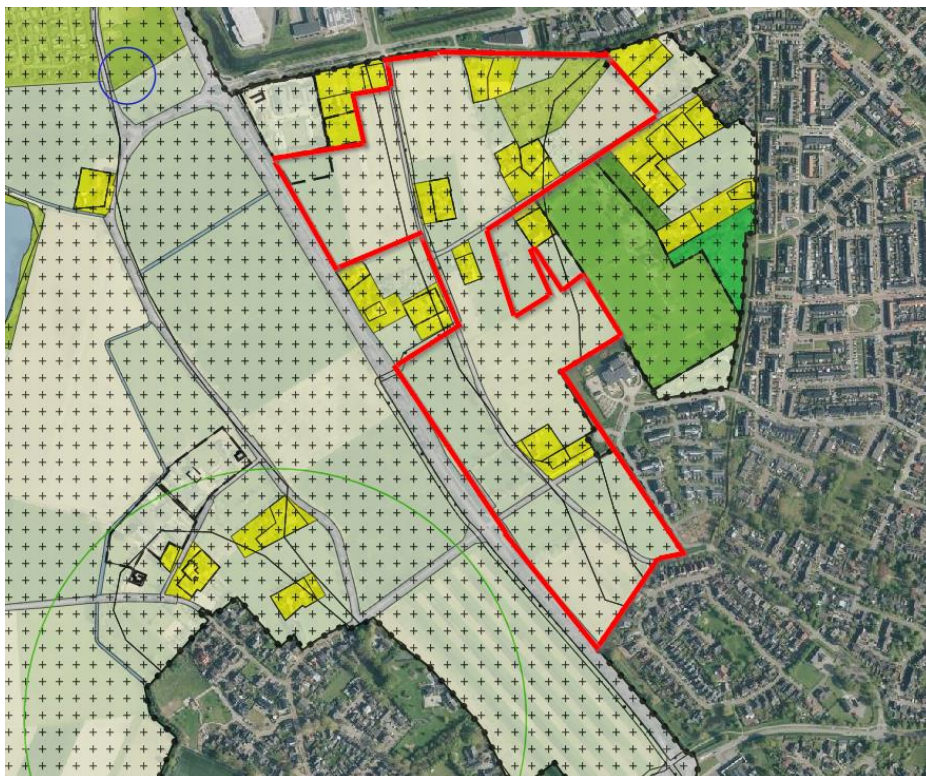
- Is ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd; en belang geurgevoelig object
- wordt niemand onevenredig in zijn belangen geschaad? belangen veehouderij en derden

Hierbij moet wel worden opgemerkt dat een overschrijding van een lage geurnorm bij nieuwbouwwoningen niet altijd betekent dat er sprake is van een slecht ruimtelijk klimaat (zie o.a. 200900801/1/R3 en 202101061/1/R2), waarmee de 'omgekeerde werking' dus gedeeltelijk wordt verlaten.

Er is in ieder geval sprake van ETFAL voor zover de activiteit niet in strijd is met een eerder verleende omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (Art. 12.27a Bkl). Op grond van Art. 5.92 van het Bkl dient echter ook zorg te worden gedragen voor een aanvaardbare geurbelasting op geurgevoelige gebouwen. Ten aanzien van het gevraagde advies, dient dit alles te worden beoordeeld aan de hand van de hierboven genoemde geurregelgeving.

Inhoudelijke beoordeling

In onderstaande figuur is de bestaande situatie ter hoogte van het plangebied opgenomen. De grenzen van het projectgebied zijn rood omlijnd.

Figuur 2: Begrenzing projectgebied 'Biezenakker'.

Toetsing

1. Geurhinder houden van dieren

Getoetst moet worden aan § 5.1.4.6.3 van het Bkl. Er wordt geconstateerd dat de projectlocatie is gelegen in het concentratiegebied én de beoogde woonwijk (op grond van Art. 12.14 van het Verzamelbesluit Omgevingswet 2022 (Stb. 2022,172)) binnen de bebouwingscontour geur is gesitueerd. Dergelijke bebouwingscontouren worden immers aangewezen bij stedenbouwkundig samenstel van bebouwing. Het gaat dan om wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca. Bij een nieuwbouwwijk is er met name sprake van wonen, dus is uitgegaan van een situatie dat het binnen de bebouwingscontour ligt.¹

Ten aanzien van de geurbelasting door agrarische bedrijven met landbouwhuisdieren mét geuremissiefactoren moet worden voldaan aan de criteria van Art. 5.106. Voor de beoordeling van alle andere agrarische bedrijven waar dieren worden gehouden, gelden de criteria van Art. 5.106a.

In bijlage 1 wordt ingegaan op de veehouderijen in de omgeving, de kortste afstand tot de grens het plangebied en vergunde dieren bij veehouderijen met vastgestelde geuremissiefactor. De rekenkundige beoordeling van de geurhinder voor het project is uitgewerkt in de bijlage 2.

¹ [Geur en omgevingsplan | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](https://www.achterhoek.nl/geur-en-omgevingsplan)

Op basis van bijlage 1 wordt duidelijk dat de wettelijke minimumafstanden worden gerespecteerd en blijkt dat ook de geurnormen worden gerespecteerd. De hoogste berekende voorgrondgeurbelasting op de grens van het projectgebied bedraagt immers 0,4 ouE/m³ (als gevolg van Brinkweg 3). Ook is de cumulatie van geur afkomstig van veehouderijen in de omgeving onderzocht. Deze achtergrondgeurbelasting bedraagt hoogstens 0,9 ouE/m³. De beoogde woningen vormen derhalve geen nieuwe belemmeringen voor mogelijke uitbreidingen van de betrokkenen bedrijven.

Voor wat betreft de beoordeling van de acceptabele geurhinder bij woningen door de agrarische bedrijven kan aansluiting worden gezocht bij de 'Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0' van het bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.² Hierbij worden de volgende grenswaarden voor het woon- en leefklimaat (ETFAL) aangegeven:

Tabel 1: Grenswaarden acceptabele geurhinder

% geur-gehinderden	Geurbelasting in concentratiegebied	
	Voorgond	Achtergrond
12% (woonkern)	5 OU/m ³	10 OU/m ³
20% (buitengebied)	10 OU/m ³	20 OU/m ³

Op grond van de berekeningen, weergegeven in bijlage 1, wordt tevens geconstateerd dat de geurbelasting op de grenzen van het projectgebied voldoen aan grenswaarden voor een acceptabel woon- en leefklimaat, genoemd in tabel 1.

2. overwegingen voor mest- en voeropslagen

Voor andere agrarische bedrijfsactiviteiten dan het huisvesten van dieren gelden de afstandscriteria van § 5.1.4.6.4 van het Bkl. Aangezien de afstanden van de dichtstbijzijnde agrarische bedrijven tot het project groter zijn dan 100 meter en nergens meer dan 600 m³ vaste mest wordt opgeslagen, dan wel mestbassins groter dan 750 m² of met een inhoud van meer dan 2.500 m³ aanwezig zijn (of in de toekomst voor de bedrijfsvoering noodzakelijk zal zijn), kan worden geconstateerd dat ook de in deze paragraaf genoemde afstanden worden gerespecteerd.

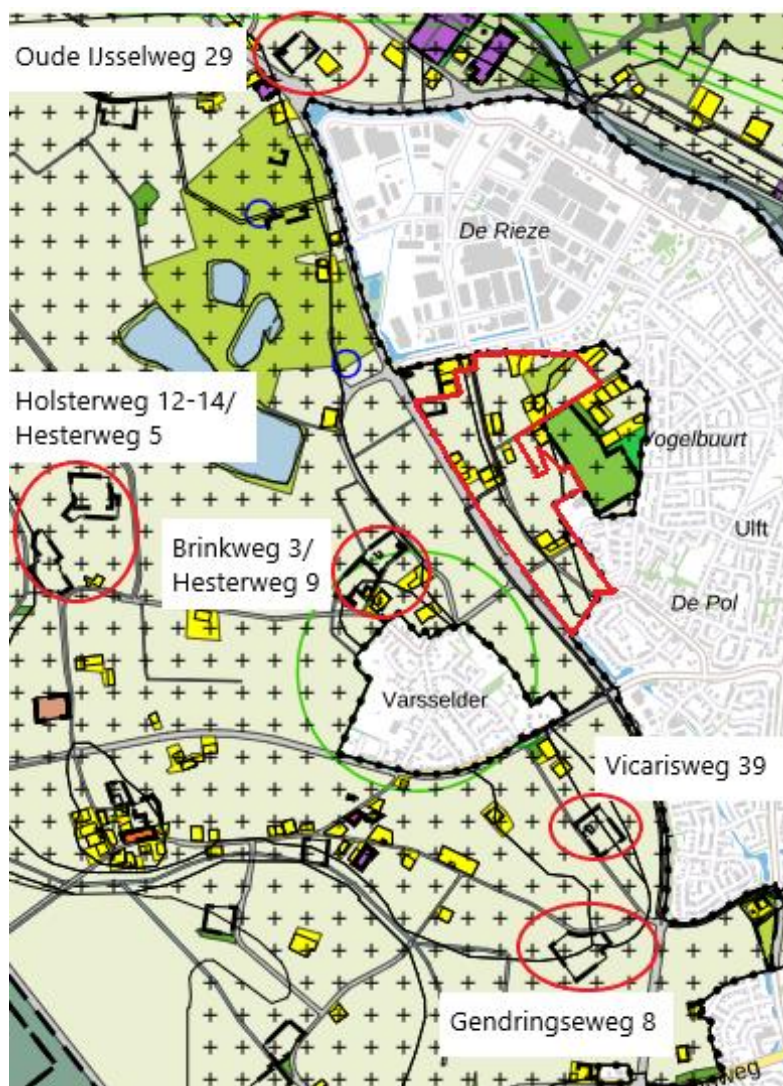
Conclusie / advies

De te realiseren woningen liggen op voldoende afstand van de meest nabij gelegen veehouderijen. De voorgenomen ontwikkeling is niet belemmerend voor deze agrarische bedrijven. Ook het woon- en leefklimaat op de locatie zelf voldoet, voor wat betreft de geurbelasting, aan de hieraan te stellen eisen. De geur afkomstig van de omliggende veehouderijen vormt geen belemmering voor de aangevraagde ontwikkeling.

² Zie o.a. ECLI:NL:RVS:2022:1854

Bijlage 1 Beoordeling geur omliggende veehouderijen (afstanden)

In figuur 1 zijn de veehouderijen in een straal van ca. 1 kilometer van de grenzen van het projectgebied rood omcirkeld.

Figuur 3: veehouderijen in nabije omgeving projectgebied.

In tabel 2 zijn de afstanden tussen de bedrijven uit figuur 3 en het projectgebied weergegeven. De weergegeven afstand is de gevel-tot-gevel afstand, waarbij is uitgegaan van de uiterste situering van de gevels. Veehouderijen waar dieren met vastgestelde geuremissiefactor worden gehouden zijn grijs gearceerd in de tabel. De vergunde rechten van deze bedrijven zijn vermeld in bijlage 2. De informatie over vergunde rechten is gebruikt voor de rekenkundige beoordeling opgenomen in bijlage 1.

Tabel 2: veehouderijen in de omgeving van Biezenakker en de kortste gevel-tot-gevelafstand.

adres	type veehouderij	afstand (m)
Brinkweg 3, Varsselder	(melk)rundveehouderij	310
Hesterweg 9, Varsselder	melkrundveehouderij	392
Vicarisweg 39, Varsselder	melkrundveehouderij	572
Gendringseweg 8, Varsselder	melkrundveehouderij	991
Holsterweg 12-14, Varsselder	varkens- en schapenhouderij	1.000
Oude IJsselweg 29, Etten	varkens- en schapenhouderij	1.100
Hesterweg 5, Varsselder	pluimveehouderij	1.300

Het meest nabije agrarische bedrijf is de veehouderij aan de Brinkweg 3 te Varsselder. Deze ligt op een afstand van 310 meter. Er wordt gewerkt met de aanname dat 'De Biezenakker' wordt gerealiseerd binnen de bebouwingscontour geur. Derhalve gelden de strenge geurnormen en wordt een worstcasescenario in acht genomen. De minimale aan te houden gevel-tot-gevelafstand (de afstand tussen de uiterste situering van de gevels) dient binnen de bebouwingscontour geur minimaal 50 meter te bedragen (Ar. 5.116, Bkl) en de afstand tot het emissiepunt van een veehouderij, met vastgestelde geuremissiefactor, dient minstens 100 meter te zijn (5.112, Bkl). Aangezien het meest nabije bedrijf op een gevel-tot-gevelafstand van 310 meter ligt, wordt ruimschoots aan de minimaal aan te houden afstanden voldaan. Dit geldt dan vanzelfsprekend ook voor de overige veehouderijen.

Rekenkundige beoordeling

De vastgestelde geuremissies van de in bijlage 1 genoemde bedrijven zijn opgenomen in de V-stacksberekening. Van het meest nabije bedrijf (Brinkweg 3, rundveehouderij) is als emissiepunt de opening van de staldeur gehanteerd. Van de overige veehouderijen zijn de standaardinvoerwaarden voor V-stacks gehanteerd.

De toetspunten zijn op de zuid-, west- en noordzijde van het projectgebied 'De Biezenakker' geplaatst, aangezien deze zijden zich het meest nabij de veehouderijen bevinden. De hoogst berekende voor- en achtergrondbelasting zijn respectievelijk 0,4 ouE/m³ en 0,9 ouE/m³. De geurbelasting ligt dus ruim onder de wettelijke norm van 3,0 ouE/m³ en tevens onder de normen die gelden voor aanvaardbare geurhinder (tabel 1 in advies).

Tabel 3: Rekenresultaten

Gegenereerd op: 17-07-2024 berekend met: V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: voorgrondbelasting

Gemaakt op: 2024-07-17 14:57:51

Rekentijd: 0:00:08

Naam van het bedrijf: Voorgondbelasting

Berekende ruwheid: 0,292 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Brinkweg 3	221 744	434 175	1,8	0,5	4,00	3 881	4,4

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	Biezenakker Z	222 378	433 935	3,0	0,1
3	Biezenakker, W	222 160	434 200	3,0	0,3
4	Biezenakker W2	221 949	434 551	3,0	0,4
5	Biezenakker NW	221 859	434 711	3,0	0,3
6	Biezenakker N	222 051	434 866	3,0	0,2

Gegenereerd op: 17-07-2024 berekend met: V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: achtergrondbelasting

Gemaakt op: 2024-07-17 14:57:28

Rekentijd: 0:00:20

Naam van het bedrijf: Achtergrondbelasting

Berekende ruwheid: 0,284 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Brinkweg 3	221 744	434 175	1,8	0,5	4,00	3 881	4,4
2	Holserweg 12-14	220 810	434 333	5,0	0,5	4,00	17 532	4,0
3	Hesterweg 5	220 656	434 199	5,0	0,5	4,00	26 860	4,0
4	Oude IJsselweg 29	221 427	435 831	5,0	0,5	4,00	6 940	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	Biezenakker Z	222 378	433 935	3,0	0,6
6	Biezenakker, W	222 160	434 200	3,0	0,9
7	Biezenakker W2	221 949	434 551	3,0	0,9
8	Biezenakker NW	221 859	434 711	3,0	0,8
9	Biezenakker N	222 051	434 866	3,0	0,7

Bijlage 2 Vergunde dieren bij veehouderijen met vastgestelde geuremissiefactor

Brinkweg 3, Varsselder

Op 1 april zijn onderstaande dieren en dieren aantallen vergund.³

diersoort	aantal	emissie/dier	emissie totaal	dieren/m.v.e.	totaal m.v.e.
Zoogkoeien A2	55	5,300	291,5	0	0
Jongvee A3	53	3,900	206,70	0,00	0,00
Vleesvee 0-6 mnd A5	39	2,500	97,50	3,00	13,00
Vleesvee 6-24 mnd A6	70	7,200	504,00	1,00	70,00
Fokstier A7	3	9,500	28,50	1,00	3,00
Pony > 3 jr. K3	1	3,100	3,10		0,00
Totaal			1131,30		86,00

Gerekend volgens de omrekenfactoren van bijlage V van de omgevingsregeling wordt bovenstaande als volgt:

Code	aantal	huisvesting	geur (OU/s)
HA4		Diercategorie zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren)	
HA4.100	55	Overige huisvestingssystemen	0,00
HA2		Diercategorie vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, diercategorie fokstieren jonger dan 2 jaar	
HA2.100	55	Overige huisvestingssystemen	0,00
HA3		Diercategorie vleeskalveren jonger dan 1 jaar	
HA3.100	39	Overige huisvestingssystemen	1.388,40
HA5		Diercategorie overig vleesvee vanaf spenen en jonger dan 2 jaar	
HA5.100	70	Overige huisvestingssystemen	2.492,00
HA6		Diercategorie: Overig rundvee van 2 jaar en ouder	
HA6.100	1	Overige huisvestingssystemen	0,00
HL3		Diercategorie pony's van 3 jaar en ouder	
HL3.100	1	Overige huisvestingssystemen	0,00
	221	som	3.880,40

Holserweg 12-14, Varsselder

Voor deze veehouderij is op 12 maart 2018 een vergunning verleend.⁴ Uit de vergunning volgt dat onderstaande dieren en dieren aantallen aanwezig mogen zijn op het bedrijf.

stal	diercategorie	Rav-code	aantal dieren	geur in OU/ seconde	NH ₃ in kg/jaar	max. NH ₃ emissie	PM ₁₀ in g/jaar	max. PM ₁₀ emissie
C	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1.100	60	468,0	42,0	42,0	0,0	0,0
D	biggenopfok (gespeende biggen)	D 1.1.100	1020	7.956,0	703,8	214,2	75.480,0	75.480,0
E	vleesvarkens BWL 2006.02.V5	D 3.2.8	720	9.144,0	648,0	1.152,0	27.360,0	27.360,0
C	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	K 3.100	5	0,0	15,5	15,5	0,0	0,0
Totaal				17.568,0	1.409,3	1.423,7		102.840,0

Gerekend met omrekenfactoren uit bijlage V van de omgevingsregeling wordt bovenstaande:

OW-co	aantal	huisvesting	techniek	geuremissie (ou _e /sec./t)
HB1	0	Diercategorie schapen van 1 jaar en ouder (inclusief lammeren)		
HB1.100	60	Overige huisvestingssystemen (beweiden)		468,00
HD1	0	Diercategorie gespeende biggen minder dan 25 kg		
HD1.100	1020	Overige huisvestingssystemen		7.956,00
HD5	0	Diercategorie vleesvarkens van 25 kg en meer, diercategorie opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden		
HD5.100	720	Overige huisvestingssystemen	Biologisch luchtwassysteem	9.108,00
HL3	0	Diercategorie pony's van 3 jaar en ouder		
HL3.100	5	Overige huisvestingssystemen		0,00
	0	1805 som		17.532,00

³ Gemeente Oude IJsselstreek (1 april 2009). *Definitieve wet milieubeheervergunning*, kenmerk: 09uit01924.

⁴ Gemeente Oude IJsselstreek (12 maart 2018). *Bouwen, handelen in strijd (...) voorzetting varkenshouderij*, kenmerk: W-2018-0171.

Oude IJsselweg 29, Etten

Op 25 november 2016 is een vergunning verleend voor onderstaande.

diercategorie	stalsysteem	DIERAANTAL		OMREKENFACTOREN				BEREKENING			
		Rav-code	aantal dieren	OU per dier	NH ₃ per dier	max. NH ₃ waarde	PM ₁₀ per dier	aantal OU/ seconde	ammoniak in kg/jaar	max. NH ₃ emissie	PM ₁₀ in gram/jaar
schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	overige huisvestingssystemen	B 1.100	300	7,8	0,7	0,7	niet vastgesteld	2340	210	210	0
vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking,	overige huisvestingssystemen / het biologisch houden van vleesvarkens / Skal	D 3.100	200	23,0	3	3	153	4600	600	600	30600
								6.940,0	810,0	810,0	30.600,0

Gerekend met de omrekenfactoren uit bijlage V van de Omgevingsregeling wordt dit als volgt:

OW-co	aantal	huisvesting	techniek	geuremissie (ou _e /sec./a)
HB1	0	Diercategorie schapen van 1 jaar en ouder (inclusief lammeren)		
HB1.100	300	Overige huisvestingssystemen (beweiden)		2.340,00
HD5	0	van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden		
HD5.100	200	Overige huisvestingssystemen		4.600,00
0	0			
0	500	som		6.940,00

Hesterweg 5, Varsselder

Uit de Ambtshalve wijziging omgevingsvergunning van 19 december 2019⁵ wordt duidelijk dat onderstaande dieren en dierenaantallen zijn vergund.

stal	diercategorie	Rav-code	aantal dieren	geur in OU/ seconde	NH ₃ in kg/jaar	PM ₁₀ in g/jaar
D	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	E 2.11.1	18.000	6.120,0	1.620,0	1.170.000,0
F	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	E 2.11.1	19.000	6.460,0	1.710,0	1.235.000,0
G	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1	42.000	14.280,0	2.310,0	2.730.000,0
D	additionele technieken voor mestbewerking en mestopslag	E 6.8	18.000	-	900,0	-
F	additionele technieken voor mestbewerking en mestopslag	E 6.8	19.000	-	950,0	-
Totaal				26.860,0	7.490,0	5.135.000,0

Wanneer bovenstaande wordt omgerekend middels bijlage V van de omgevingsregeling, wordt het als volgt:

stal	OW-co	aantal	huisvesting	techniek	geuremissie (ou _e /sec./a)
D	HE2	0	Diercategorie legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie		
	HE2.3.1	18000	Ten minste 50% rooster met mestband		6.120,00
F	HE2	0	ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder		
	HE2.3.1	19000	Ten minste 50% rooster met mestband		6.460,00
G	HE2	0	Diercategorie legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie		
	0 HE2.3.2.1	42000	Beluchting ten minste 0,2 m3/uur per dierplaats		14.280,00
	0	0	79000 som		26.860,00

⁵ Omgevingsdienst Achterhoek. (19 december 2019). *Beschikking ambtshalve wijziging omgevingsvergunning*, kenmerk: C-2019-0325